

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Medical Subject Headings

Ulla Neuvonen

Terveystieteiden keskuskirjasto

MeSH 2006 / National Library of Medicine

- 22,997 MeSH asiasanaa (Main Headings)
järjestetty hierarkkisesti (Tree structures)
- 151,000 Supplementary Concept termiä
(aikaisemmin Supplementary Chemical Records)
- 112,012 ohjaustermiä (Entry terms, see viittaukset)
- 24,050 rinnakkaistermiä (See also)

MeSH tesaurus sisältää myös

- **Topical subheadings / Qualifiers**

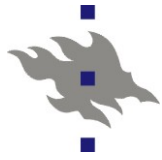
aspektitermit selityksineen ja käyttöohjeineen
rajaavat päätermin käsitettä
diagnosis tai *therapy*

- **Maantieteelliset termit (Geographic locations)**

Finland ja *Scandinavia*

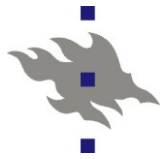
- **Julkaisutyypit (Publication types)**

dictionary [Publication type]
randomized controlled trial [Publication type]

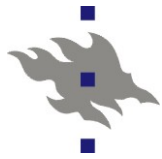
NLM CATALOGING/ SUBJECT ANALYSIS AND CLASSIFICATION

- <http://www.nlm.nih.gov/tsd/cataloging/subjclasspolicy2006.pdf>
- Sisältö kuvataan kattavasti, termejä säästämättä (10-15)
- Käytetään mahdollisimman spesifisiä MeSH termejä
- Kausijulkaisuissa ja moniosaisissa kuitenkin mieluummin muutamia yleisempiä kuin runsaasti spesifisiä termejä
- Ei saman hierarkian suppeampia ja laajempia termejä samassa tietueessa
- Enintään kolme samaan hierarkiaan kuuluvaa suppeampaa termiä – useammat korvataan yhdellä laajemmalla termillä

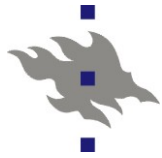
NLM:n ohjeistusta sisällön analysoinnista

- MeSH termin on tarkoitus kuvata julkaisun sisältöä, ei käyttötarkoitusta tai julkaisutyyppiä, vrt. *education, continuing* tai *periodicals*
- Lue MeSH termin selitykset (**Scope notes**) ja käyttöohjeet (**Annotiations**)
- Tutki MeSH termin hierarkkista sijaintia, onko kyse taudista, erikoisalasta, hoidosta vai jostakin muusta
vrt. *heart diseases* vai *cardiology*
- Älä sekoita pieneliöitä ja niiden aiheuttamia sairauksia
vrt. *salmonella* ja *salmonella infections*
- Älä käytä kemiallisista yhdisteistä täydennystermejä (**Supplementary concept records**) vaan niistä ohjattuja MeSH termejä (**Heading mapped to** ja **Pharmacologic action**)

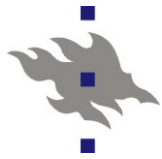
TOPICAL SUBHEADINGS - QUALIFIERS - ASPEKTITERMIT – AIHEALUETERMIT

- Käytössä on 83 aspektitermiä – **Qualifiers/Topical subheadings**
- Näille on selitykset (**Scope notes**) ja ohjeet (**Annotations**)
- Subheadingit ovat myös hierarkkisia, yksi laaja voi korvata useita suppeita <http://www.nlm.nih.gov/mesh/subhierarchy2006.html>
- Samaa MeSH termiä voi toistaa kaksi tai kolme kertaa kytkettynä eri subheadingeihin. Voi myös jättää subheadingit kokonaan pois sen sijaan että käyttäisi useita
- Varmista MeSH termin käyttöohjeesta, ettei se ole valmiiksi esikytketty johonkin subheadingiin
vrt. *nervous system/surgery* ja *neurosurgery*
- Käytä vain sallittuja Main heading-subheading yhdistelmiä.
MeSH Browser näyttää tämän valikoiman

Muutamia aspektien klassikkoyhdistelmiä

- Tauti *A/complications*   tauti A aiheuttaa taudin B
Tauti *B/etiology*
- Tauti */chemically induced*   tauti aiheutuu lääkeaineen
Lääkeaine */adverse effects*   sivuvaikutuksesta
- Tauti */etiology*   hoitomenetelmän
Hoito */adverse effects*   sivuvaikutukset aiheuttavat taudin
- Elin */chemistry*   elimen kemiallinen analyysi
Yhdiste */analysis*   yhdisteen määrittäminen elimistöstä

MUITA MeSH-TERMEJÄ

- Ikäryhmät, sukupuoli ja raskaus (Check tags)
käytetään MeSH termeinä, mutta huomaa myös
ennaltakytetyt MeSH termit
vrt. infant psychology tai pregnancy in diabetics
- Maantieteelliset nimet (Geographic locations)
käytetään säästeliäästi – koskien rajattua aluetta
- **Julkaisutyyppi** (Publication type) **ei kuvaa sisältöä**
<http://www.nlm.nih.gov/mesh/pubtypes2006.html>
huomaa erot ja yhtäläisyydet
academic dissertations (PT) ja dissertations, academic (MeSH)
practice guideline (PT) ja practice guidelines (MeSH)

MARC21-Fin formaatti ja MeSH

- Linnea2 OPAC-työryhmän sisällönkuvailuohjeet

<http://www.lib.helsinki.fi/Linnea2/intra/ryhmat/opac/ohjeita/sisallonkuvailu.htm>

- 650 _2 ‡a skin diseases ‡b diagnosis

650 _2 ‡a adolescent

- 650 _2 ‡a heart defects, congenital ‡b etiology

651 _2 ‡a Scandinavia?

651 _2 ‡a Finland

Julkaisutyypille ei ole paikkaa Marc21-Fin formaatissa (655_2)

NATIONAL LIBRARY of MEDICINE ohjeita

■ INDEXING MANUAL

<http://www.nlm.nih.gov/mesh/indexingmanual/IndexManual.htm>

- MeSH Browserin termitietueiden ohjeista (Annotations) löytyy usein linkki Indexing manualin ao. sivulle
- Erityisohjeita on runsaasti, sekä termien valinnasta, kombinaatioista että kytkemisestä

■ MeSH kotisivun kautta löytyvät vuosittaiset termipäivitykset

<http://www.nlm.nih.gov/mesh/meshhome.html>

■ NLM:n MeSH-video indeksoinnista ja tiedonhausta

<http://www.nlm.nih.gov/bsd/disted/video/index.html>

■ Karolinska Institutets Bibliotek

<http://mesh.kib.ki.se/Indexering/>

Asiasanoja metsästäessä

■ Sanakirjat

- Lääketieteen termit
- MOT-sanakirjat
- Dorlands Illustrated Medical Dictionary
- Metatesaurus Rex, FinMeSH-osio

<http://www.terveysportti.fi/pls/rex/rex.metatesaurus.koti>

■ Medicin FinMeSH – MeSH selaus ja haku

<http://helecon3.hkkk.fi/mesh/>

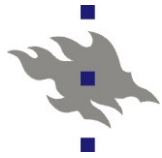
■ Medline haku - käytetyt asiasanat

■ MeSH Database / PubMed haun apuväline

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi?db=mesh>

■ MeSH Browser / indeksoinnin apuväline

<http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html>

MeSH Browser – indeksoijan työväline

- MeSH asiasanat (**Main Headings**) selityksineen (**Scope notes**), käyttöohjeineen (**Annotiations**) ja historioineen (**History note**)
- Sallittujen aspektisanojen (**Qualifiers** tai **Subheadings**) luettelo kunkin Main headingin termin yhteydessä
- Ohjaustermit (**Entry term**), rinnakkaistermit (**See also**)
- Hierarkkinen rakenne, **MeSH Tree Structures**, laajemmat ja suppeammat termit